

WWW.UNILIB.RS

БЕОГРАДСКЕ

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XX.

НЕДЕЉА 27. ЈАНУАРА 1902.

Број 4.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3
За стране земље на годину	9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Грађанству Београдском

Познато је грађанима, да постоји друштво за подизање храма Св. Саве, коме је председник Његово Високопреосвештенство архијепископ београдски и Митрополит Српски Господин Инокентије.

Да би се остварила узвишена циљ овога друштва суд општине београдске овим чини апел на београдске грађане, да помогну томе, заузимајући се својски да се путем обавештења образују по варошким одељцима пододбори за прикупљање прилога за ову свету и опште народну задужбину.

Од суда општине београдске 23. Јануара 1902 г. АБр. 662. Београд.

ПРОЈЕКАТ

ЗАКОНА ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

(СВРШЕТАК)

Општинска Управа.

Чл. 87.

Општинска се Управа састоји из председника општине, подпредседника, два члана Управе и шест кметова, потребног броја чиновника, који су свршили права, технику, медицину, и од осталог потребног стручног и помоћног особља.

Чл. 88.

У Управи не могу бити два или више лица која стоје међу собом у сродству до IV-ог по крви или до II-ог степена по тазбини закључно.

Чл. 89.

Општинска Управа решава по већини гласова. За решавање потребно је најмање тројица, од којих је један увек председник или потпредседник. Остала двојица чланови Управе или кметови; кад су ови спречени онда чланови Варошког Савета.

Шефови су одељења деловође и референти. Но одлуке Општинске Управе за које председник нађе да прелазе круг радње Општинске Управе, или да су противне законима и законим наредбама, подноси Варошком Савету у првој седници, који или одмах решава или упућује предмет комисији, изабраној из своје средине, па за тим упућује извештаје комисије Одбору Општинском.

Чл. 90.

Општина београдска има свој печат. Облик и величину овог печата прописаше Државни Савет.

Чл. 91.

На сва акта која се издају од стране Општинске Управе или кметова за јавну употребу, било по званичној дужности било на захтев приватних, стављаће са поред потписа и печат Општинске Управе.

Чл. 92.

Управа општине београдске има ове власти:

1. полицијску власт на нијацама ради одржавања ауторитета својих наредба а у целој вароши и атару сву полицијско-санитетску. Казне изречене по санитетско-полицијској струци изричу се у корист општинске касе;
2. самоуправну, т.ј. да сама или у договору са Варошким Саветом по прописима овога закона руководи општинске послове, чува и потпомаже општинске интересе и стара се о унапређењу општине и њених чланова у сваком погледу а нарочито здравственом;
3. извршну, т.ј. да извршује законске прописе и на њима основане наредбе државних власти у кругу своје надлежности и да сама своје одлуке и пресуде по грађанским и кривичним споровима извршује;
4. судску власт у грађанским споровима по глави I. грађ. суд. поступка;
5. у кривичним за иступна дела из III части кривичног закона и то само да кажњава по свима оним одредбама које се односе на заштиту општинске својине или права.

У случају сукоба о надлежности са Управом града Београда, Министар унутрашњих дела решава на представку једне или друге стране у последњем степену.

Чл. 93.

Општинска Управа као полицијска власт врши ове послове:

1. стара се о чистоћи у месту и околини;
 2. стара се о добром одржавању мостова; свих путова и о обалама река и потока;
- Ако се коме путнику или иначе догоди каква штета, што путови и мостови у атару општине београдске нису у реду, а докаже се, да општинска власт није вршила прописе § 14. закона о сувоземним путовима, поред казне, коју изрече надзорна власт по овом закону, оштећена страна може судом тражити од председника општине београдске накнаду штете;
3. стара се о предупређењу пожара и о средствима за гашење;
 4. стара се о одржавању здравља људи и стоке у општини и обраћа нарочиту пажњу и контролише каквоћу свију животних намирница које се употребљују за људску израну.
- Води надзор над установама, које имају задатак да спречавају оболевање људи и стоке

као што је дезинфекциони завод, гробља, купатила, фабрике и томе подобно.

Води надзор над јавном и тајном проституцијом. Стара се да се морал одржава на достојној висини;

5. надзирава над касапницама, механама, кафанама, гостионицама, шумама, да ли се извршују законски прописи и наредбе о томе;
6. представља државним властима сажитеље, који желе добити путне исправе за стране државе;
7. води списак свога становништва по формулару који прописује Министар унутрашњих дела по саслушању управе државне статистике;
8. уводи у нарочити регистар чланове општине београдске и њихова кретања;
9. стара се о томе, да у општини не буде просјака.

Чл. 94.

Општинска Управа као општинска власт ради ове послове:

1. управља општинским имањем и дужна је да га попише, премери и убаштини за две године дана рачунајући од дана кад овај закон ступи у живот, и да се стара да се што од тога имања не окрњи, не умали и не уништи;
 2. стара се да се општински приходи уредно на време прикупљају;
 3. води бригу о општинској сиротињи;
 4. даје у договору са Варошким Саветом сведочанства о владању и имовном стању појединих житеља кад то власт захтева, а сама Општинска Управа кад поједина лица сведочанство о своме владању, имовном стању и т. д. захтевају.
- Сведочанство о сродству такође издаје Општинска Управа са Варошким Саветом;
5. чува у општинској архиви све општинске службене акте, књиге и т. д.;
 6. издаје сведочанство о томе, да је ко год жив и да се налази у општини;
 7. по саслушању Варошког Савета прописује таксе механске, хлебарске, односно пића, хране и станова људских и сточних. Прописује таксе по предмету прегледа грађевина и тражења дозвола; даље таксе за чишћења улица, изношења ђубрета, чувања сена у општинском сењаку и т. п., и то подноси Општинском Одбору, па кад и одбор усвоји, — предлог подноси општинској Скупштини.

Општинска Управа врши и све оне послове који су јој нарочитим законом у надлежност стављени.

Чл. 95.

Општинска Управа за извршење својих наредба издатих у границама закона може и принудна средства законом допуштена употребити према ономе који би јој се противио и не би хтео наредбе извршити или испунити, и то ће свагда бити на рачун онога који није извршио или испунио наредбу Општинске Управе

Општински часници и службеници.

Чл. 96.

Председник општине београдске бира се на пет година, подпредседник на живот, а чланови Управе и кметови на пет година.

Чл. 97.

За председника општине београдске може бити изабран онај, који може бити одборник, а поред тога још и да има ове услове: да је свршио који факултет у Србији или на страни, и да је био чиновник државни најмање 10 година.

Подпредседник као и чланови Управе могу бити они који могу бити одборници и да су свршили правни факултет било у Србији било на страни и да су поред тога још провели пет година, било у судској, било у полицијској, било у општинској служби.

Кметови морају имати све услове одборника; поред тога да су добро писмени.

Чл. 98.

Ако за председника општине београдске, подпредседника, чланове Управе, буду изабрани државни чиновници, они задржавају сва права чиновничка, и године службе, проведене у томе положају, рачунају им се као и године проведене у државној служби.

Кад се са тога звања смене, враћају се у положај са кога су и дошли.

Чл. 99.

Ако државни чиновници у пензији буду изабрани за председника, потпредседника или чланове Управе Општинске, могу се овог избора примити без ичијег одобравања и повреда својих чиновничких права.

Чл. 100.

Председник општине београдске, потпредседник, чланови Управе и кметови полажу пред одбором ову заклетву:

Ја Н. Н. закљичем се јединим Богом, да ћу владајућем Краљу Н. Н. и Отаџбини веран бити; да ћу се Устава и закона земаљских придржавати; да ћу дужност мога звања тачно отправљати и општинске и државне интересе савесно заступати и бранити. Тако ми Бог помогао.

Ова заклетва, написмено стављена и потписана лицем и одостоворена свештеником, који је заклео, чува се у општинској архиви.

Ову заклетву полажу и сви остали општински службеници, одборници, посланици и чланови Варошког Савета.

Чл. 101.

Распоред чланова Управе и кметова за суђење грађанских и кривичних дела или за вођење надзора и вршење администрације и санитетско-полицијског прегледа са лекаром одређује председник општине београдске, но тако, да у судском одељењу председава члан Управе правник а остала двојица за судије узимају се од кметова, од којих је један кога председник одреди и депозитар судски.

У случају слабости председавајућег судије правника, заступаће га други члан Управе правник. Кметове ће заступати други кметови, а ако и ових нема, онда чланови Варошког Сената.

Чл. 102.

Председник општине београдске врши поглавито ове послове:

1. заступа општину као правно лице у правним и управним пословима;
2. дужан је старати се о томе, да поједини општински органи врше своју дужност по одредбама овог закона;
3. прима и отпушта општинске званичнике, друго ниже општинско особље и служитеље;
4. наређује и оверава издатке општинске по буџету или решењима одборским, а за оне

које треба платити као лифровање каквог предмета тек по прегледу комисије;

5. стара се о извршењу одлука Општинске Управе, Савета, Одбора и Скупштине;

6. дисциплинарно кажњава укором или губитком плате до 8 дана закључно ниже општинско особље.

Чл. 103.

Подпредседник заступа председника општине кад је овај спречен у дужности или га нема; прима рапорте од свију шефова одељења; у осуетву председника тачно мора да је обавештен о свима свршеним радовима као и о текућем послу који се има извршити. Стара се, да се програм радова извршује онако како је утврђен Општинским Одбором, и ни у колико несме од тога програма одступити без нарочитог одобрења Одбора Општинског. Врши ревизије и контроле над свима чиновницима, а нарочито настојава да се води надзор над управом општинске имаовине. Прибира и сређује све одлуке Општинске Управе, Одбора и Скупштине и наређује штампање. Спрема материјал за грађење уредаба. А о свему ради знања извештава председника општине.

Чл. 104.

Чланови Управе и кметови врше поред послова, које им нарочити закони стављају у дужност, још и ове послове: извршују све наредбе које добијају од Општинске Управе.

Непослушно лице може кмет осудити од 1—5 динара новчане казне.

Пресуда кмета одмах је извршна.

Чл. 105.

И председник и потпредседник као чланови Управе и кметови све своје пресуде и поравнања у року од 7 дана достављају општинском суду који их уводи у протокол суђења и одмах извршује.

Одсуство, заступање и смењивање општинског особља.

Чл. 106.

Председник општине као и сви остали службеници не могу се удаљавати из општине без надлежног одобрења.

Председнику општине може дати одсуство до 3 дана Управа Општинска, а дуже Општински Одбор. О дужем одсуству председника извештава се Министар унутрашњих дела.

Подпредседнику, члановима Управе, кметовима и члановима Варошког Савета и осталим општинским службеницима даје одсуство до 5 дана председник општине, до 10 дана закључно Управа Општинска, а дуже Одбор.

Чл. 107.

Кмета кад осуетвује или је спречен, заступа онај кмет кога одреди председник. Општинским службеницима кад осуетвују или су спречени, одређује заступнике председник.

Ономе, који је одређен да заступа у дужности председника, п-председника, чланове или кмета, ако су на одсуству дуже од месец дана, или привремено удаљени од дужности, даје се плата онога кога одређени заступа, а за то време не прима своју плату. У случају болести плата се не губи.

Чл. 108.

Кад буду председник, чланови и сви кметови разрешени од дужности по овоме закону, онда ће до коначног решења овог питања председника, чланове Управе и кметове заступати одборници, које Општински Одбор одреди.

У случају, кад имају председник, чланови и сви кметови да се бирају било с тога, што је свима истекао рок служења, било што су дали сви једновремено оставке или што су од дужности надлежном влашћу разрешени, па се деси да из ма којих узрока треба и Одбор бирати, онда се

избор Одбора не може вршити пре док се коначно ствар о избору првих не сврши, осим ако је у питању избор само једног или највише два одборника, па усљед тога не би трпела служба ако би се и пре овога њихов избор наредио.

У свима осталим случајевима поступа се по овом закону.

Чл. 109.

Председник општине, чланови Управе и кметови уклањају се са својих положаја:

1. кад одслуже свој рок или даду оставку;
2. кад их Министар унутрашњих дела уклони;
3. кад општински одбор то реши а Министар унутрашњих дела одобри.

Чл. 110.

Кад одбор стече уверење, да је председник, потпредседник, чланови Управе и који од кметова, члан Варошког Савета неуредан у дужности, или да ради на штету општинских или државних интереса, или се одао порочном животу, или да му је владање у опште такво да га чини недостојним за његово звање, или да је за исто неспособан, Одбор може предложити општинској Скупштини да се такав часник уклони са звања, а до решења скупштинског, привремено га уклања са овог положаја, пошто то и Министар унутрашњих дела одобри.

За пуноважну одлуку по овоме, нужно је да гласају две трећине од целокупног броја одборника.

Ако је председник, члан или кмет дошао у такав положај, да нема право гласања на избору, одбор га сам уклања.

Чл. 111.

Деловођу одбора, благајника и шефове одељења: водоводног, трошаринског, грађевинског, економног, војног, санитетског, пожарничког и архивара и т. д. до избора Варошког Савета са Управом, Управа поставља и плату одређује.

Архивари се бирају на живот. За остале чиновнике прописале услове и правила службе Варошки Савет по одобрењу Одбора, а за остале гране општ. службе као што су лекари, инжењери да буде по одобрењу Одбора и дотичних Министара.

Правила за вршење благајничке дужности прописује Главна Контрола.

Деловођа Одбора, ако је изабран из државне службе по одобрењу дотичног Министра, ужива сва права која и чланови Управе уживају.

Деловођа Општинског Одбора мора имати ове услове:

1. да је пунолетан;
2. да ужива сва грађанска права;
3. да није никад осуђиван за злочинства, преступе или иступе учињене из користољубља;
4. да је свршио правни факултет у Србији или на страни, или да је био најмање 5 година судски или полицијски чиновник, или да је био најмање 5 година општински писар.

Чл. 112.

Деловођа Општинског Одбора у исто време је и секретар општине београдске.

Чл. 113.

Деловођа Општинског Одбора не може бити без накнаде отпуштен ако није учинио кривицу која га чини недостојним за ту службу, у коме случају је Варошки Савет дужан донети образложену одлуку, коју ће му издати на захтев у прелису.

Без нарочите кривице Варошки Савет може отпустити деловођу само уз накнаду која не може бити мања од тромесечне ни већа од шестомесечне његове плате.

Чл. 114.

Државни чиновници у пензији могу се примити за деловођу или благајника општине бео-

градске и остала звања без ичијих одобрења и повреде својих чиновничких права.

Општински буџет и рачуни.

Чл. 115.

Приходи су општине београдске:

1. заостали и непокушени приходи;
2. уштеда и неупотребљени кредити за минулу годину;
3. приходи од општинских добара, панађура, такса, разних аренда, интереса од општинског капитала и новчаних казна, водовода, кеја, обаларине, казука, канала, калдрмине, забаве, таксе на кола, држање голуба, таксе за изношење ђубрега, држање свиња у атару;
4. приход од општинске трошарине;
5. и ако буде потребе општинског приреза који се разрезају према непосредној порези.

Чл. 116.

Расходи су општине београдске:

1. неизмирени издаци по буџету за раније године;
2. издаци, који по особеним законима долазе на терет општине;
3. издаци на отплату општинских дугова и интереса;
4. издаци на плате општинског особља и служитеља као и трошкове општинских часника;
5. пореза на општинско имање;
6. издаци на подизање нових и оправку постојећих општ. зграда, школа, црква, мостова, пропуста, калдрмисање улица, одржавање паркова, канализацију, нивелацију и регулацију вароши, снабдевање вароши добром пијаћом водом у довољној количини;
7. трошкови на набавку канцеларијског материјала, огрева, осветљења општ. канцеларија и других установа предвиђених специјалним законима;
8. кирије за зграде;
9. издаци на храну сиротних апсеника;
10. издаци на издржавање и лечење општинске сиротиње и сиротних војника о вежби;
11. Издаци на разне добротворне фондове, као на пр. пензиони фонд општинских службеника, фонд радничких кућа, фонд за подизање основних школа, фонд за сиротне и изнемогле грађане београдске и т. д.

Чл. 117.

Буџет општине града Београда саставља Општинска Управа са Варошким Саветом и подноси га на претрес и решење Општинском Одбору бар на 2 месеца пре почетка рачунске године.

Чл. 118.

Ако се у буџету расходи поклапају с приходима те није потребан никакав прирез, онда се буџет, пошто га Одбор одобри, шаље још на одобрење и министру финансија.

Решење министрово извршно је.

Ако министар финансија у року од два месеца, од дана пријема буџета, не донесе своју одлуку, општински ће буџет важити онако, како га је Општински Одбор усвојио.

Чл. 119.

У буџету ставиће се један кредит за подмирење непредвиђених општинских потреба. Из овога се кредита могу подмиривати само непредвиђене општинске потребе и то само по решењу Варошког Савета.

Чл. 120.

Из општинске касе могу се чинити само они издаци који су буџетом предвиђени, или ако је случај предходног члана, онда по решењу Варошког Савета.

Издаци учињени по рачунима преко и ван буџета без надлежног одобрења сматрају се као

злоупотреба, и за штету одговарају руковооци касе и наредбодавци солидарно као рачунополагачи.

Чл. 121.

У осталом за буџет општине београдске важе прописи закона о окружним, ереским и општинским буџетима од 31. Јануара 1901 године.

Чл. 122.

За преглед и оверење (визирање) свију докумената општинских буџетских примања и издавања, као и за трајан преглед рачуна општинских у току године а осим тога и за контролисање, да ли се општински приходи правилно и на време прикупају и уносе у општинску касу, и да ли су извршене набавке материјала за општинску потребу саобразне прописаним условима и протоколима држане липитације, постојаће при општинском суду превентивна месна контрола, која ће се састојати из потребног броја рачуноиспитача, које Главна Контрола буде одредила.

Осим ових дужности, рачуноиспитач месне контроле вршиће и све остале рачунске послове, које им Главна Контрола буде одредила, а на начин који она буде прописала на основу закона о њеном уређењу.

Чл. 123.

Сви новчани акти и новчана документа, као и новац, морају се чувати у општинској каси.

Надзор државне власти.

Чл. 124.

Надзорна је власт над општином београдском непосредно Министар унутрашњих дела.

Чл. 125.

Надзор се овај простире на све послове општинске власти који превазилази свој самоуправни делокруг, а тако исто и на тачно вршење свију законских прописа и законских наредба државне власти, у колико их општинска власт има да примењује.

Чл. 126.

Надзор над општином београдском врши Министар унутрашњих дела по прописима овог закона.

Од овога надзора изузета је чисто судска власт општинског суда, о чему постоје особена законска наређења.

Чл. 127.

Министар унутрашњих дела може наредити да при избору присуствује комесар, но тај нема право да се меша у рад избора или Одбора, него само да слуша и бележи тај рад. Но ако би се на избору десио неред који председник не би хтео или могао да утиша, а не би хтео ни распустити избор, одређени чиновник има право да избор распусти. Орган власти, који је при избору присуствовао, дужан је о радњи избора поднети извештај своме Министру.

Чл. 128.

Министар унутрашњих дела има право опомињати и упућивати општинску власт на тачно и законом прописано саобразно вршење послова, и издавати јој у границама закона потребна упутства.

Чл. 129.

У хитним случајевима, који одлагања не трпе а тичу се државних интереса, ако председник, чланови Управе и благајник не би хтели извршити што им је у дужности, или би оклевали са извршењем, Министар унутрашњих дела може на рачун одговорних лица одредити свога чиновника, који ће тај посао урадити, и тада су наредбе одређенога чиновника за тај случај за целу општину обавезне.

Трошак тиме учињен наплаћује се из имања одговорних лица, пошто рачун о томе прегледа и одобри Државни Савет, ако нађе да је поступак Министра унутрашњих дела уместан.

Чл. 130.

Ако председник, потпредседник, чланови Управе, кметови и одборници не би хтели да врше своју дужност или би радили супрот државним интересима, Министар унутрашњих дела може их привремено уклонити са звања, но у року од месец дана Министар унутрашњих дела мора ствар коначно решити. Ако Министар унутрашњих дела нађе, да има довољно разлога, да се који од горе побројаних уклони са положаја, дефинитивно слаће на коначно решење Министарског Савета.

Решење Министарског Савета по овом решењу објавиће се побудама у службеним новинама.

Ако од дана привременог разрешења па за шест недеља не дође никакво решење Министарског Савета, сматраће се да је решење Министра унутрашњих дела о уклањању поништено и разрешени ће се вратити на своју дужност.

Ако су једновремено разрешени председник, подпредседник, чланови Управе, кметови и одборници, онда ће се Краљевим Указом, на предлог Министра унутрашњих дела, саставити привремено Општинска Управа која ће вршити дужност до новог избора. Нов избор мора се извршити у року од месец дана а по пропису овог закона.

Чл. 131.

Министар унутрашњих дела може задржати од извршења оне закључке и одлуке Скупштине, Одбора, Варошког Савета или Општинске Управе, који би били противни законима и на њима основаним наредбама и прописима државних власти а тичу се државних интереса.

Закључци и одлуке општинске Скупштине извршни су ако Министар унутрашњих дела најдаље за 15 дана од дана пријема закључака или одлука ствар по званичној дужности не реши и Општинску upravу не извести.

Закључци и одлуке општинског Одбора достављају се у року од 3 дана Министру унутрашњих дела. Министар унутрашњих дела дужан је у року од других 3 дана по пријему на њих примедбе чинити. Ако у овом року Општинска Управа не добије од Министра унутрашњих дела никакве примедбе, одлука је извршна.

Противу решења и одлуке Општинске Управе жалбе се дају Министру унутрашњих дела.

Чл. 132.

Министар унутрашњих дела по званичној дужности или по жалби гласача, поништиће радњу избора ако сазив и рад при избору није извршен по прописима овог закона или је била каква радња противна законима.

Радња избора не може се поништити ако су при избору гласали они, који немају право гласа а њихов глас није од утицаја на резултат гласања.

К а з н е.

Чл. 133.

Да се казне губитком плате до месец дана:

1. председник, п-председник и чланови Управе ако не би на време извршили избор посланика за општинску Скупштину.

2. председник, п-председник и шеф статистике ако не би до остављеног рока овог закона саставили азбучне гласачке спискове или би спискови били неисправни.

3. председник, п-председник и чланови Управе, ако у остављеном року по овом закону не би саставили и Одбору поднели на претрес општински буџет.

Чл. 134.

Да се казне опоменом, а у тежим случајевима губитком плате до 15 дана председник, и-председник, чланови управе и кметови, ако не би у остављеном року извршили ма какву наредбу државних власти на закону основану, а коју су били дужни извршити или би показали неуредност или немарљивост у извршењу закона или законских наредаба државних власти.

Чл. 135.

Да се казне са 50 до 150 динара председник и чланови гласачког одбора који не би хтели потписати записник о раду при изборима, или би без оправданих разлога напустили рад.

Чл. 136.

Да се казне са 100 до 300 динара они који су изабрани за општинске одборнике, па се не би хтели тих дужности примити, и после одлуке Одбора којом је њихова молба о непримању одбијена.

Чл. 137.

Ако Одбор ни на поновну опомену од стране Управе Општинске или Министра унутрашњих дела, ако је предлог од њега потекао неће да узме у претрес предмете, који су му на претрес дати од стране Управе Општинске или Министра унутрашњих дела, — да се сваки одговорни одборник казни са 20 до 150 динара, а ствар ће се поднети на решење Државном Савету, чије је решење извршно.

Чл. 138.

Који одборник не оправда свој изостанак од седнице одборске, казниће се од 4 до 15 динара.

Исто тако казниће се и онај одборник који оде из седнице пре свршетка а не оправда се.

Чл. 139.

Да се казни са 50 до 150 динара повчано или затвором од 5 до 150 дана онај, који дође на избор с оружјем или оруђем употребљивим за бој.

Чл. 140.

Сваки члан Варошког Савета као и сваки други орган општинске власти, који пропусти или одрече што учинити, што му овај закон ставља у дужност, или спречи кога да се користи правом које му овај закон даје или му повреди какво право, казниће се новчано од 10 до 100 динара, ако овим или другим којим законом није за то прописана нарочита казна.

Чл. 141.

Они који насиљем или прегњом спрече једнога или више грађана да употребе своје гласачко право, казниће се са 50 до 100 динара.

Чл. 142.

Ко при избору посланика општинске Скупштине намерно повреди, уништи или однесе ма какву исправу о изборима казниће се са 150 до 300 динара или затвором од 15 до 30 дана.

Чл. 143.

Казне по т. 2. чл. 133. и казне по чл. 135, 140, 141 и 142 изриче надлежан првостепени суд по тужби приватног лица или надзорне власти, и његова је одлука о томе извршна.

Казне по члану 136. и 138. изриче Општинска Управа.

Све остале казне предвиђене овим законом изриче Министар унутрашњих дела.

Све казне осим оних које изриче првостепени суд изричу се по службеној дужности, или по тужби приватних лица.

Све казне које по овом закону изриче Министар унутрашњих дела изричу се у корист државне касе; а оне које изричу општинске власти изричу се у корист општинске касе.

Жалбе и рокови.

Чл. 144.

Жалбе противу решења и одлука Министра унутрашњих дела изјављују се Државном Савету, осим случаја где је другојачије овим законом наређено.

Жалбе противу решења председника или Општинске Управе којима се изричу казне над општинским часницима и службеницима изјављују се Министру унутрашњих дела.

Жалбе противу избора општинских часника изјављују се Министру унутрашњих дела.

Чл. 145.

Све жалбе по овом закону изјављују се у року од пет дана од дана саопштења одлуке или наредбе.

Противу радње општинске Скупштине од дана кад је Скупштина била.

Дан саопштења или дан кад је седница држана не рачуна се у рок.

Ако последњи дан одређеног рока пада у празник, жалба се може поднети првог дана после празника.

Чл. 146.

Жалбе се предају непосредној вишој власти или оној власти противу чије се одлуке жалба изјављује.

Жалбе се предају лично или преко поште.

Жалба предата пошти на повратни реценс сматра се као да је предата самој надлежној власти.

Чл. 147.

Кад Министар унутрашњих дела не донесе по жалби у законом року одлуку по овом закону сматра се да је жалитељ одбијен, и он тим самим добија право жалбе Државном Савету ако није за који случај овим законом другачије наређено.

Државни Савет извидиће постоји ли навод жалиоца да није примио решење Министра унутрашњих дела па кад се о томе увери, узме у разматрање и решење саму ствар.

Чл. 148.

Решење Државног Савета извршно је.

Прелазно наређење.

Чл. 149.

Закон овај важи од дана кад га Краљ потпише а ступа у живот после шест месеци од дана обнародовања у службеним новинама а за то ће време бити у сили и важности за општину београдску још закон о устројству општина и општинских власти од 24. марта 1866 год. са свима његовим изменама и допунама, за које ће се време извршити избори и изабрати Управа по одредбама овог закона.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

14. децембра 1901 г.

Председавао председник општине београдске г. Милован Р. Маринковић. Присуствовао члан суда г. Драгутин Симић. Од одборника били: Б. Соколовић, Дамњан Стојковић, Тодор Ј. Мијалковић, Д. Тадић, Јанаћ М. Јанковић, Милутић Ј. Божић, Благоје Милошевић, Ђока Тошић, Стојан Пајкић, М. Штрбић, Ђ. Митић, Р. Драговић, Ђ. Дамитријевић, Петар Новаковић, Атанасије Петровић, Спасо Илић, Младен Николић, Мих. Михаиловић, и Дим. Миленковић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане десетог децембра тек. године и примљен без измена.

II

По прочитању акта одељака Управе града Београда АБр. 11441, 11455, 11456, 11529 и 11532, којима се траже уверења о владању

имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су му непознати: Божа Аћимовић, таљигаш, Младен Марковић, таљигаш; да је доброг владања и сиротног имовног стања: Тихомиљ Срећковић, књиговођа; да је доброг владања и средњег имовног стања Стеван Зарић, берберин; и да је доброг владања и доброг имовног стања Јаков Челебоновић, адвокат.

III

Председник износи одбоору на мишљење молбу г. Јована Ђурића, овд. апотекара, којом тражи уверење о породичном односу.

По прочитању те молбе Ст.Бр. 2709, — одбор је изјавио:

Да се молиоцу може дати тражено уверење о породичном односу.

IV

По прочитању молбе Пери М. Јанковића, ревизора београдске царинарнице, АБр. 10717, којом са разлога у истој изнесених моли, да му се одреди награда за рад на изради елабората за преустројство општинске трошарине, а за време од 1. Јануара до 1. маја тек године; као и по прочитању извешћа Управе општинске трошарине по истом предмету АБр. 10876, — одбор је решио:

Да се Пери М. Јанковић, ревизору београдске царинарнице, изда из општинске касе на терет овогодишњег вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија једна стотина динара на име награде за рад на изради елабората за преустројство општинске трошарине а за време од 1. јануара па до 1. маја тек. године.

V

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 11335 и 11356 о држаним лицитацијама за издавање под закуп месарских дућана и пиљарских тезги у великој згради на Цветном тргу, — одбор је решио:

Овлашћује се општински суд, да ове предмете расправи својим решењима како за најумесније нађе.

VI

По прочитању реферата општинског мареног лекара Димитрија Кнежевића, АБр. 9700 и извешћа комисије по истом предмету АБр. 11262, — одбор је решио:

Да се општински коњи: Лиско, Хектор и Мица из чистачке колоне, по инвентару покретне општинске имаовине расходују и изложе продаји путем јавне лицитације, пошто су за рад онеспособили, па добивени новац унесе у општ. касу; а да се угинула општинска кобила Цвета из чистачке колоне по инвентару покретне општ. имаовине расходује.

VII

По прочитању молбе Петра Јовановића, деловође грађевинског одбора, ГВр. 3052, којом моли, да му се регулише положај постављањем за општинског инжињера, пошто је државни инжињерски испит положио; као и по прочитању мишљења грађевинског одељења по истом предмету АБр. 10247, — одбор је решио:

Да се Петар Јовановић, деловођа грађевинског одбора, пошто је положио државни инжињерски испит постави за општинског инжињера са платом коју сада

има, ако г. министар грађевина у смислу чл. 66, тач. 10. закона о устројству општина и општ. власти да за то своје одобрење.

VIII

По прочитању молбе Александра Марјановића, ученика приправне Св. Савске вечерње школе, бив. општинског питомца АБр. 10989, којом се разлога у истој изнесених моли, да му се врати месечно издржавање које му је раније одузето, — одбор је решио:

Да се Александру Марјановићу, ђаку приправне Св. Савске вечерње школе, врати издржавање које му је раније издавано из општинске касе, а решењем одбора од 9. октобра тек. године, АБр. 9190, одузето и да му се неиздато издржавање изда и у будуће издаје на терет буџетске партије из које му је раније издавано, до свршетка ове школе, ако се буде добро владао и учио, пошто је испите за школску 1900—1901 годину добро положио, а владао се добро.

IX

По прочитању акта Редлиха, Оренштајна и Шпицера, фабриканата из Беочина у Срему, АБр. 10363 којом траже да се што скорије реши истакнуто питање по предмету откупа или регулација њиховог имања званог „Грантовац“, као и по прочитању извешћа грађевинског одбора по истом предмету АБр. 10452, а пошто је председник саопштио одбору шта је урађено до сада по истом предмету и после говора одборника г.г. Дим. Миленковића, Косте Др. Ризнића и Милутина Божића а на предлог одборника г. Димитрија Тадића, — одбор је решио:

Да се за решавање по овоме предмету који је врло важан, сазове нарочита одборска седница.

X

По прочитању молбе Драгољуба К. Јовановића, пензионера, АБр. 10283, којом се разлога у истој изложених моли, да му општина призна и изда шест стотина динара на име накнаде штете нанесене његовом имању, које је имао у улици Милоша Великог нивелисањем исте улице, као и да му призна и исплати хиљаду и двеста динара на име трошка, који је учинио на оправку и стезање своје куће која постоји на истом имању, која је оправка и стезање изазвано поменутиим нивелисањем и најзад да му се врати хиљада и четири стотине и деведесет динара са интересом, колико му је наплаћено за тротоар, који је у том времену општина пред тим његовим имањем подигла, док је он живео у унутрашњости нештајући га и не саопштавајући му своју наредбу, — одбор је са шеснаест против пет гласова — против гласали одборници г. г. Ђока Димитријевић, Стојан Пајкић, Мих. Михаиловић, Дим. Миленковић и Ђорђе Митић, — решио:

Да се Драгољубу К. Јовановићу, пензионеру, једном за свагда исплати из општинске касе на терет овогодишњег вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу господина министра финансија хиљаду и пет стотина динара на име накнаде штете причињене његовом имању у улици Милоша Великог нивелисањем исте улице с тим, да буде дужан изјавити, да по пријему ове суме неће имати права да тражи ништа више на име накнаде ове штете.

XI

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то: саопштење из-

вешћа комисије за утврђење атара општинског ради доношења потребног решења по истом предмету; молба Косте Ђурића, комисионара, за разрешење од дужности поротника; молба Ђоке М. Марковића, апотекара за разрешење од дужности члана разрезивачког пореског одбора; молба Драге удове пок. Јована Дамњановића, бив. Управника општ. трошарине, за месечну помоћ; молбе: Марије удове пок. Јов. Божића и К. М. Шонде трг. због регулације; молба Косте Симића кмета депозитара за додатак на забројавање за 1901 годину; предлози суда за одобрење накнадних кредита на извесне буџетске партије; саопштење процена имања: Тасе Павловића, пескара, Браће Петра и Михаила Ђорђевића, Др. Демостена Николајевића, физикуса Управе и Више Малетића, пензионера, и молба масе пок. Боже Боди, директора смедеревске кредитне банке, да јој се призна интерес у 6% за време за које јој је признат у 5% а за време за које јој није признат, а на њено потраживање од продатог имања општини, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

17. децембра 1901 г.

Председавао председник београдске општине г. Милован Р. Маринковић. Присутствовали чланови суда: г.г. Владимир Лацковић и Драгутин Симић. Од одборника била: г.г. Ђорђе Н. Соколовић, Дамњан Стојковић, Димитрије Миленковић, Коста Др. Ризнић, А. Н. Креманић, Јанаћко М. Јанковић, К. Н. Лазаревић, Милутин Ј. Божић, Љуба Дојчиновић, Ђока Тошић, Р. Драговић, Ђ. Димитријевић, Ив. Ивковић, Сп. Илић, Младен Николић, Мих. Михаиловић, Петар Новковић и Д. Тадић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане четрнаестог децембра тек. године и примљен без измена.

II

Одборник г. Милутин Божић наводи, да је из новина дознао, да су планови за канализацију Београда, које су радили г. г. Везен и син, предузимачи у Паризу, примљени у општини и да су експерти који су имали прегледати их тако ће долазити у Београд и отишли.

Грађани интересовани за канализацију питају га и као одборника и као техничара о тој ствари, али он не може да им да обавештење, пошто одбору није саопштено како стоји са том ствари.

С тога врта председништво: шта су урадили експерти за преглед и оцену поменутих планова и како та ствар стоји.

Председник је одговорио, да су г. г. Везен и син према закљученом привременом уговору израдили планове за канализацију Београда и предали их општини са осталим актима и документима. Да су експерти г. г. Лоне и Адамс, који су ангажовани за преглед и оцену истих планова долазили у Београд, где су се бавили на овоме послу недељу дана и пошто су исти извршили поднели своја извешћа и то први на француском а други на немачком језику. У поднетим извешћима они су се обојица повољно изјаснили о овим плановима и поднетим актима и документима.

Како њихови извештаји тако и остали акти и документи, дати су на превод стручним лицима и чим буду преведени публиковаће се, а по том послати Министарству грађевина на оцену и одобрење.

По саслушању тога и пошто је одборник г. Божић изјавио, да је задовољан са одговором председништва, — одбор је примио к знању ове изјаве председника општине и одборника г. Божића.

III

Одборник г. Коста Др. Ризнић наводи, да је војна власт разрезала прирез за комору и на она лица, која су је раније платила готовим новцем и ако то по постојећем закону није могло бити. Налази, да није право, да једни плаћају комору један пут прирезом а други два пута раније готовим новцем а сада опет прирезом.

Да би се могао учинити корак код надлежне војне власти, да се та неправилност уклони, моли одбор да изволе решити, да се стави на дневни ред за општински одбор већање о овој ствари.

Председник изјављује, да је доиста урађено по овој ствари како је представио одборник г. Ризнић, и да против тога стоје многе жалбе грађана. Нема ништа против тога, да се тај предмет стави на дневни ред.

По саслушању тога, — одбор је усвојивши овај захтев одборника г. Ризнића, — решио:

Да се на дневни ред за идућу одборску седницу стави већање о разрезу приреза за војну коморуну.

IV

Председник на питање одборника г. Димитрија Миленковића учињено у седници одбора од 23. новембра тек. године по предмету наплаћивања таксе у 0.50 дин. од стране општинских лекара за прегледлица која подлеже санитетско-полицијском прегледу одговара, да му је шеф општинских лекара по тој ствари поднео извешће, које гласи: „Наредбом управе града Београда од 6. новембра тек. године Л.М. 3567 наређено је, да у току истог месеца мора бити преглед над свом послугом у Београду, која рукује по јавним радњама са животним намирницама, као што су: келнери, кувари, пекари, касани, ашчије, млекације и њима подобни.

„Претписом г. министра унутрашњих дела од 24. новембра 1896 С.М. 10360 по предлогу Управе града Београда и саслушању главног санитетског Савета, одобрено је, да лекари за те прегледе имају права наплаћивати по 0.50 динара од прегледане особе.

„Дакле на основу горње две наредбе извршен је тај преглед у Београду над од прилике 800-900 људи, и том приликом нађено је четири келнера, два ђевације и један пекар болесних, који су одмах упућени у болницу.“

Према томе такса о којој је реч наплаћивана је у корист лекара, а према одобрењу надлежне државне власти.

Одборник г. Дим. Миленковић није задовољан са овим одговором председника општине. Ако је наређено, да се прегледа послуга није наређено, да се прегледају и излажу непријатностима и сопственици радња, чија послуга подлежи овоме прегледу. Међу тим су лекари подвргавали овоме прегледу и саме сопственике ових радњи и тиме их излагали непријатностима. Сем тога сматра да лекари не требају да наплаћују ову таксу од сиротних лица, пошто они имају систематичне плате од општине. Ту су таксу наплаћивали једни лекари, док је други као лекар источног врачаца нису наплаћивали. Кад лекари хоће да им се за сваки овај посао плаћа такса, онда им не треба давати оволике систематичне плате. С тога предлаже одбору, да изволе смањити буџетску позицију расхода на плате општинских лекара.

Одборник г. Ђока Димитријевић не налази да су разлози одборника г. Миленковића за смањење плата општинских лекара оправдани. Кад се тај преглед врши четворогодишње онда је право да општински лекари наплаћују ову таксу.

Председник општине изјављује, да општински лекари не врше своју дужност како треба,

ако стоји то, да се овакви прегледи врше једном у четири године. Интереси здравља грађанства изискују, да се овакви прегледи врше што чешће.

Одборник г. Јанаћко М. Јанковић је за вршење истог прегледа што чешће а најмање после свака четири месеца.

Одборник г. Коста Др. Ризнић налази да је жалосно, што се овај преглед врши тек после четири године. Објашњава потребу вршења истог прегледа, што чешће. Предлаже да се исти преглед врши најмање свака три месеца, а да лекари имају права наслађивати ову таксу, сем од оних, који су сиротног стања.

Одборник г. Милушин Божић налази да одбор не може да издаје наредбе санитету Управе града Београда под којим су општински лекари, кад ће и како ће да врши ове прегледе. Налази да општинска управа може да учини Управи града представку, да интереси здравља грађанства захтевају, да се ови прегледи врше што чешће и да умоли Управу, да нареди да се исти прегледи што чешће врше, с тим да се такса за преглед не наплаћује од оних, који су сиротног стања.

С тога предлаже да се пређе на дневни ред са овом мотивацијом: да председништво општине учини представку Управи града, да је потребно што чешће вршити ове прегледе и да умоли Управу да изволе наредити да се исти што чешће врше с тим, да лекари немају права наплаћивати таксу за ове прегледе од лица сиротног стања.

По саслушању свега тога, — одбор је решио:

Да се усвоји овај предлог одборника г. Божића.

V

По прочитању акта одољана управе града Београда Абр. 11558, 11643, 11657 и 11658 и последног судије првост. суда за вар. Београд Абр. 11633, 11634 и 11635, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и доброг имовног стања: Михаило Живадиновић, адвокат, Стеван Јосифовић, Сима Николић, Коста И. Јовановић, трговци, Никола Бошковић, абација, Лазар Првуловић, пензионер, Јован Ђорђевић, војно-судски пуковник, Радован Глишић, машиновођа, Јован Антонијевић, пензионер, Никола Протић, пензионер, Ђорђе Митић, мењач, Јосиф Предић, професор, Димитрије Христић, благајник, Атанасије Петровић, благајник канцеларије Краљевих ордена. Драгутин Денић, гостионичар, Сидра жена Давида Дајча, трговца и Светолик Савић, олд. штампар; да му је непознат Јован Радосављевић, шпајзтрегер; да су доброг владања и средњег имовног стања: Никола М. Денић и Андра Јовановић, штампар.

VI

Председник извештава одбор, да је општински суд решењем својим од 15. децембра тек. године Абр. 11564 одлучио: да цена хлеба за другу половину месеца децембра тек. године т. ј. од 16 истог месеца искључно буде иста која је била и за прву половину истог месеца, т. ј. двадесет и пет пара дин. по килограму, а хлеб да се продаје по двадесет и пет пара дин. у тежини од 1000 грама.

По саслушању тога и по прочитању поменутог решења, — одбор је примио к знању са одобравањем ово решење суда о одређеној цени хлеба за другу половину месеца децембра тек. године.

VII

По прочитању молбе Косте Ђурића, комисионара, Абр. 11474, којом, са разлога у истој изнесених, моли да се разреши од дужности поротника, — одбор је решио:

Да се г. Коста Ђурић, комисионар, са разлога изнесених у овој његовој молби, разреши од дужности поротника, а да поротник за варош Београд за 1902 годину на његово место буде г. Милан Живановић, олд. пензионер.

VIII

По прочитању молбе Ђоке Макс. Марковића, апотекара, Абр. 11259, којом, са разлога у истој изнесених, моли да се разреши од дужности члана разрезивачког пореског одбора за занатлијске и све остале радње за идућу трогодишњу периоду за године 1902, 1903 и 1904 годину, — одбор је решио:

Да се Ђорђе Макс. Марковић, олд. апотекар, разреши од дужности члана разрезивачког пореског одбора, а да на његово место буде члан разрезивачког пореског одбора за занатлијске и све остале радње за идућу трогодишњу периоду за године 1902, 1903 и 1904 Никола Марић, апотекар.

IX

По прочитању молбе Драге удове пок. Јована Дамњановића, бив. пуковника у пензији и управника општинске трошарине, Абр. 11658, којом са разлога у истој изнесених, моли да јој се одреди месечна помоћ из општинске касе за извођење своје деце на пут, — одбор је решио:

Да се ова молба као неоснована одбаци, пошто молитељка и њена деца имају пензију.

X

По прочитању молбе г-ђе Марије удове пок. Јоце Божића, бив. олд. трговца, Абр. 11324, којом моли, да јој се процени и исплати 11,45 кв. метара земљишта, колико је уступила општини за регулисање улице Кнез Михаилов венац, као и по прочитању извешћа грађев. одељења по истом предмету Абр. 11359 и накнадне молбе молитељице, Абр. 11527, којом изјављује да пристаје, да јој се ово земљиште исплати по ону вредност од квадратног метра, по коју је процењено и земљиште њене суседке Косаре Малетић, које је општина такође експроприсала за регулисање поменуте улице, — одбор је решио:

Да се сходно закону у цели експропријације процени ових једанаест квадратних метара и четрдесет и пет квадратних десиметара земљишта молитељке, колико је од свога имања уступила општини за регулисање улице Кнез Михаилов венац, па процена молићи саопшти и даље надлежно поступи.

Примедба: Одборник г. Милутин Божић приликом доношења овога решења није присуствовао одборској седници.

XI

По прочитању акта грађевинског одељења, Абр. 11338, којом спроводи суду молбу К. М. Шонде, олд. трговца, којом моли, да му се процени педесет и седам квадратних метара и педесет и седам квадратних десиметара земљишта, колико је од свога земљишта постојећег у цара Уроша улици уступио општини за регулисање исте улице, — одбор је решио:

Да се сходно закону у цели експропријације процени ових педесет и седам квадратних метара и педесет и седам ква-

дратних десиметара земљишта, колико је молилац уступио општини од свога земљишта, постојећег у цара Уроша улици, за регулисање исте улице, па процена сопственику саопшти и даље надлежно поступи.

XII

По прочитању молбе г. Косте Симића, кмета депозитара, Абр. 11320, којом, са разлога у истој изнесених, моли да му се изда из општинске касе извесна сума на забројавање за ову годину, — одбор је решио:

Да се ова молба као неоснована одбаци.

XIII

По прочитању реферата управе општинске трошарине, Абр. 11391, — а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у једну стотину динара за ову годину на партију бр. 11 расхода буџета општинске трошарине на плате старешина станица и магацина, пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет овогодишњег вишка трошаринских прихода, по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XIV

По прочитању реферата ликвидатора, Абр. 11440, и извешћа економног одељења по истом предмету, Абр. 11522, а на предлог општинског суда, одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у шест десет динара за ову годину на буџетску партију расхода бр. 79 „на потребе административне, техничке, књигоvezачке и претплату новина, пошто буџетом одобрени кредит и раније одобрени накнадни кредит на ову цел за ову годину за толико неће достићи.

Издатак овај, да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XV

По прочитању реферата ликвидатора, Абр. 10183, и извешћа књиговодства по истом предмету Абр. 11200, а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит за ову годину у хиљаду динара на буџетску партију бр. 143 расхода на ванредне и непредвиђене расходе, пошто буџетом одобрени кредит на ову цел за ову годину за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XVI

По прочитању реферата ликвидатора, Абр. 9927 и извешћа књиговодства по истом предмету, Абр. 11524, а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит за ову годину у седам стотина динара на буџетску партију бр. 81 расхода на штампање општинских новина, пошто буџетом одобрени кредит на ову цел за ову годину за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XVII

По прочитању реферата ликвидатора, АБр. 11443, извешћа школског одбора, АБр. 11541 и књиговодства, АБр. 11651, све по истом предмету а на предлог општинског суда, — одбор је решио :

Одобрава се накнадни кредит за ову годину у сто шесет динара на буџетску партију бр. 194 расхода на набавку ствари за одржавање чистоте у школама, пошто буџетом одобрени кредит на ову цел за ову годину за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XVIII

По прочитању реферата ликвидатора, АБр. 9929 и извешћа књиговодства по истом предмету АБр. 11525. а на предлог општинског суда, — одбор је решио :

Одобрава се за ову годину накнадни кредит у пет стотина двадесет динара на буџетску партију бр. 52 расхода „на плату фигураната“, пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет ово годишњег вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XIX

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 11425 којим спроводи суду процену земљишта Виће Малетића, пензионера, које се заузима ради регулације улица: Краљице Драге и београдске, као и по прочитању исте процене, одбор је решио :

Одобрава се ова процена. Да се Вићи Малетићу, оvd. пензионеру, исплати из општинске касе на терет касе регулационог фонда, кад ова буде у могућности, да исплату изврши, за петнаест квадратних метара и седамдесет и четири квадратних десиметара земљишта, колико му се заузима ради регулације улица Краљице Драге и београдске по тридесет динара, од квадратног метра, свега *четири стотине седамдесет и два динара и двадесет пара динарски*, а пошто се изврше законом предвиђене формалности.

XX

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 11106, којим спроводи суду процену земљишта Тасе Павловића, оvd. пескара, које постоји у Босанској улици бр. 14, а које му се заузима у девет квадратних метара и двадесет и четири кв. десиметра за регулацију поменуте улице, као и по прочитању исте процене, — одбор је решио :

Усваја се ова процена. Да се сопственику Таси Павловићу, оvd. пескару, исплати из општинске касе на терет касе регулационог фонда, кад ова буде у могућности да исплату изврши, за девет квадратних метара и двадесет и четири квадратна десиметра земљишта колико му се одузима за регулацију Босанске улице, по двадесет динара од квадратног метра, свега сто осамдесет четири динара и осамдесет пара динарских а пошто се изврше законом предвиђене формалности.

XXI

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 11107, којим спроводи суду процену непокретног имања Браће Петра и Михаила Ђорђе-

вића, постојећег у Ратарској улици бр. 14. од кога се одузима за регулацију исте улице двадесет и три квадр. метра и двадесет и пет квадратних десиметара, од којих је један квадратни метар и седам квадратних десиметара под зградом, као и по прочитању исте процене, — одбор је решио :

Усваја се ова процена. Да се сопственицима Браћи Петру и Михаилу Ђорђевићу исплати из општинске касе на терет касе регулационог фонда кад ова буде у могућности да исплату изврши за двадесет три квадратна метра и двадесет и пет квадратних десиметара земљишта од кога је један квадратни метар и седам квадратних десиметра под зградом колико им се има одузети за регулацију ратарске улице, по осамнаест динара од квадратног метра, свега четири стотине и осамнаест динара и педесет пара динарски, а пошто се изврше законом предвиђене формалности и сопственици поруше део зграде који се експроприше; материјал који њима припада дигну и плац очисте.

XXII

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 11424, којим спроводи суду процену непокретног имања Др. Демостена Николајевића, физикуса Управе града, које постоји у улицама Видинској и Душановој, а које се има експроприсати за регулацију истих улица и просецање нове улице: као и по прочитању исте процене, — одбор је решио :

Усваја се ова процена. Да се Др. Демостену Николајевићу, физикусу Управе града Београда, исплати из општинске касе на терет касе регулационог фонда кад иста буде у могућности да исплату изврши за пет хиљада шест стотина осамдесет и осам квадратних метара и осам квадратних десиметара земљишта, колико му се има одузети за регулацију Видинске и Душанове улице и отварање нове улице, по пет динара од квадратног метра, свега двадесет и осам хиљада четири стотине и четрдесет динара; а за зграде које на истом постоје, а које се имају порушити, и материјал од истих припасти сопственику и то: за оне од тврдог материјала у простору од четрдесет и један квадратни метара и двадесет и пет кв. десиметара по тридесет и шест динара од квадратног метра свега хиљаду четири стотине осамдесет и пет динара; а за оне од слабог материјала у простору од сто осамдесет и два квадратна метра и осамдесет квадратних десиметара по двадесет и пет динара од квадратног метра, свега четири хиљаде пет стотина и седамдесет динара.

Дакле да се Николајевићу исплати за земљиште, које му се одузима и зграде на истом које се имају порушити свега *тридесет и четири хиљаде четири стотине деведесет и девеш динара* пошто зграде поруши, материјал од истих који њему припада однесе и плац очисти, а сем тога и пошто се изврше остале законске формалности.

XXIII

По прочитању извешћа ГБр. 3226 комисије за утврђење граница општинског атара и акта начелника среза врачарског, АБр. 11315, по истом предмету, а пошто је председник дао потребно обавештење, — одбор је решио :

Да границе општинског атара буду: *Са севера*: рекама Савом и Дунавом као природним међу народним границама;

Са истока: од места где рукав Лаудановог шанца који лежи према Београду утиче у Дунав па истим шанцем поред атара вишњичког, миријевског и мало-мокролушког, до излаза Лаудановог шанца на смедеревски насип код седам кућа.

Са осталих страна према околним селима да границе општинског атара буду онуда, како се је комисија за утврђење истих и у колико се је споразумела са представницима околних општина изузев према селима Великом Мокром лугу и Кумодражу са чијим се представницима комисија није могла споразумети потпуно. Да се границе општинског атара према Великом Мокром лугу и Кумодражу у колико се о истима представници истих села са преставницима ове општине нису могли споразумети одреди путем избраног суда.

Овлашћује се општински суд, да за овај избрани суд избере потребан број судија и њихових заменика.

Сем тога овлашћује се општински суд да суму коју је до сада утрошио на дневнице чланова комисије за одређење општинског атара и суму коју буде утрошио око пресуђења овога спора о општинском атару може расходovati на терет дотичног кредита, а ако овога не буде било онда на терет буџетске партије на неподвижене потребе и расходе.

XXIV

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то: молба масе пок. Боже Боди да јој се призна интерес у 6% за време за које јој је признат у 5% и за време за које јој није признат, а на њено потраживање од продатог имања општини; предлози суда за одобрење накнадног кредита на буџетске партије и то: на набаву канцеларијског материјала и за угаљ гориво и превоз горива за општински водовод, одређење дана за избор одборника и њихових заменика на место оних, којима рок службовања истиче концем ове године и оних коју су у току ове године поднели оставке; извешће економног одељења о државној лицитацији за издавање под закуп права на дубок; поновна представка еснафа хлебарског по предмету одређивања цене хлеба; саопштење извешћа Главне Контроле по предмету тражења духовног суда да се турси Св. Савске цркве смене; и продужење претреса пројекта уредбе о трошарини града Београда, — одбор је решио :

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

ЛИСТАК

ИЗ ПЕДАГОШКЕ НАУКЕ

НЕШТО О ОБРАЗОВАЊУ ВОЉЕ

(2)

II

Највиши задатак васпитања.

Васпитању, под којим ваља разумети спремање за човечански живот, јесте предмет *човек*. Поље на коме се развија радња око васпитавања човека јесте сувише пространо. Почетак тога делања као што смо напред казали доводи се у прошлости у везу још са оним добом кад је човек почео живети *свесним* животом, ако није још и старије. Васпитни се рад преносио с колена на колена и усавршавао. Данас су се читаве науке систематизовале и отпочеле приме-

живати своје резултате на индивидуални и колективни развитак.

Начела и закони по којима се врши нормално човеков развитак и човечанство образује, изложени су у педагозици. Она се дели на три дела. *Практична педагогика* разматра и упућује све прилике у којима се човек васпитава. *Теориска педагогика* даје улуте о циљевима, начинима и средствима васпитања. *Историска педагогика* излаже историју васпитања и постанак данашњих начела по којима се врши васпитање. Све је то обухваћено пак у *Систему педагогике*.

За решење питања о образовању воље, које смо истакли на наслову ове расправе потребно је да додирнемо многа и многа питања из теориске и практичне педагогике, која су у вези с њим, управо требало би исписати целу и теоријску и практичну педагогику, јер питање о образовању воље је у најтежњој вези са питањем о најглавнијем васпитном смеру а извођење тога смера циљ је претресања ове расправе. Али ми ћемо се ограничити на најглавније ствари и разјаснити гледишта данашње научне педагогике, по којима је могућно остварење тога највишег васпитног смера.

При одређивању највишег васпитног задатка прво питање које нам се намеће јесте: одакле треба позајмити гледиште за одређивање његово? Казали смо да је васпитање спремање за друштвени живот. Човек живи у друштвеном животу. Етика је наука која се бави одређивањем задатка и поступања у човечанском животу. Дакле њој и да се обратимо за гледиште са кога ћемо посматрати шта треба да је циљ васпитања и какав треба да му је задатак.

Шта је Етика поставила за циљ човечијем животу?

Да одговоримо на ово питање потребно би било да претресемо правце који су у Етици заступљени и који су са разних становишта испитали одговор на постављено питање. На овом месту није нам ни циљ нит је и могућно да их пропратимо у свој њиховој опширности али ипак ћемо их додирнути. *Хедонизам* тражи и налази циљ човечанском животу у срећи и задовољству. *Утилитаризам* хоће да се човечанским животом суделује у стварању културе а *Морализам* уједињава прво гледиште као субјективно са другим као објективно у моралној јакој вољи. Први правац оснива се на осећању, други на разуму а трећи на вољи. Али као год што нема значаја осећање без разума тако и разум са осећањем тек има у јакој вољи своје вредности. Први правац одводи себичност, с тога не може бити подлога за васпитање, јер је оно спрема за цео друштвени живот. Други правац је ван човечије личности, налази највеће добро заиста у ономе што треба да је заједничко свима људима, али тек трећи правац има вредности за највише добро што он налази да у стварању заједничког добра може и индивидуални живот наћи своје добро.

И тако васпитач ако хоће само да тежи за једним идеалним смером осигурању среће у људском друштву, не треба ни мало да се колеба него да се обрати једино Етици за налажење гледишта највишег васпитног смера, и то моралистичкој Етици, која не тражи вредност моралне тежње у предмету на који је управљена него у самом осећању, у самој вољи. То идеално гледиште јасно је изражено у Хербартовој етичкој системи и отуда је данашња на-

учна педагогика добила име *Хербартова* или *Хербартијанска педагогика*.

Воља у човечанском друштву има у толико вредности са етичког гледишта у колико долази у додир и одношај с другим вољама. По томе одношају цени се вредност и јачина њена. За одређивање моралне вредности воље, Етика тражи ове три идеје: принцип *доброће*, принцип *права* и принцип *правде*. Принцип добротe се оснива на таквом одношају воље, по коме се другој вољи чини добро без обзира да ли ће јој се то вратити добрим или злим. По принципу права се одношај сопствене воље ставља у такав положај како ће бити искључено свако уступање а принцип правде обухвата одношај, по коме за учињену доброту враћа добрим. И само на овакој моралној вољи, заснованој на етичким принципима се цени поступање човеково у друштву. Понашање човеково у друштву изазива осећање допадања или недопадања, из којих се развија после поштовање или презирање. То је тако звани *етички суд*.

Етички суд је мерило за оцењивање одношаја човекових према друштву и обележје за оцену васпитаног или невоспитаног човека.

Човечија воља може се анализом подвојити на ова два дела: унутарњу вољу (*убеђење*) и на сам рад који се чини по том убеђењу (*поступање*). Унутарња воља може бити спречена али ипак за то има своје вредности. Ну кад унутарња воља пређе у дело онда је тек добила могућности за оцењивање. Неко може мислити добро. То је лепа особина његовог духа, којом себи лично може и задовољство чинити, али ако тај неко и ради добро, онда је он досједан своме мишљењу. Унутарња слобода воље могла би се назвати квалитативна досједност а рад сам по тој вољи је квантитативна досједност. Обоје пак заједно тек пружају облик карактерности. — Карактерност може бити морална и неморална. Ако је морална карактерност образована начелима добротe, права и правде, — онда је морална. Обрнуто пак је неморална. Тек на овим начелима заснована моралност и карактер имају у педагозици места.

Највеће добро је *морална воља*. С тога је за васпитање воља најглавнија чињеница и с тога Педагозици треба да је тежња: обрада моралне воље. Отуда педагогика заснива на *Етици* своју телеологију, а на *психологији* своју методологију.

Пре него што почнемо подлагати принципе по којима методологија потпомаже остваривање највишег васпитног смера, ми ћемо се позабавити на *анализи воље*.

За постанак воље служе нам *преставе* (као елементи духовног живота) и *осећања*. Управо може се рећи воља се јавља као посједица комбинације осећања и представа. Да би се акт воље јасније представио може се замислити овакав пример. За постанак воље основна је потреба представа о циљу. То се зове представа о смислу рада или идеја, која има да се оствари. Поред те представе у духу се увек јавља осећање пријатности или непријатности, жеља или тежња за достигнућем. За ово је потребан низ представа и план, по коме ће се жеља достићи. И, тек кад се на основу свега стече осећање поузданости и сигурног изгледа за достигнућем жеља, као круна свега јавља се *одлука* који је последњи акт воље.

То су елементи који се јављају у свакој радњи воље, а после наступа почетак рада.

Кад се човек одлучује за неку ствар тај акт воље зове се одлука. Кад се једна одлука понавља више пута она постаје *опиши* и меродавна је за владање и управљање човеково. Све ове одлуке постале су из конкретних случајева али после су постале правило под које подводи човек свој живот и управљање. По овим одлукама Етички суд изриче своју оцену. Ако су одлуке човекове основане на етичким идејама онда су моралне и такав човек је морално карактеран.

Моралан карактер је најглавнији задатак у васпитању.

(Наставиће се)

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу еснафа димњичарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

Но ако је коме са извесних разлога не могућно допустити чишћење једнога дана, дужан је то без одлагања допустити другога дана у исто време.

Тако исто димњичар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

а) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат	0:40 динара
б) за чишћење димњака простог	0:20 динара
в) за чишћење димњака простог на два спрата	0:40 "
г) за чишћење гвозденог шпархерда	0:40 "
д) за чишћење зиданог шпархерда	0:40 "
ђ) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицима	1— дин.
е) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више	0:40 "
ж) за чишћење фуруна с чунковима до два метра	0:20 "
з) за испаливање димњака	1:50 дин.
и) за чишћење типлова на печкарницама од типла	0:20 "

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајници).

Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димњичар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на чијој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На полеђини признанице морају бити одштампане таксе из члана 16. правила.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, који у дотичном релону занат упражњава.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА